

Utrecht, 13 oktober 2016

Introductie

Het doel van de bespreking van het concept hoofdrapport is om de begeleidingscommissie (BC) mee te nemen in het proces. De BC kan hierdoor vragen stellen die in de deelrapportages of in het hoofdrapport nog beantwoord kunnen worden. Opmerkingen die tijdens deze vergadering zijn gemaakt of toegevoegd worden in het concept hoofdrapport.

De rapportages van de deelonderzoeken van de onderzoeksbureaus zijn inhoudelijk klaar. Aan de verwoording moet nog wat geschaafd worden. Het hoofdrapport gaat in op de rode draad die uit alle deelonderzoeken is te trekken. Het concept hoofdrapport met de conclusies en aanbevelingen is tijdens deze vergadering besproken.

Het doel van dit overleg is het bespreken van vragen en onduidelijkheden n.a.v. de hoofdrapportage en het opstellen van afspraken voor de vervolgperiode.

Presentatie

Namens de vier onderzoeksbureaus en de betrokken omgevingsdiensten presenteerde Karen van Tol de resultaten van het onderzoek. De conclusie is dat de voorgestelde aanpak in de praktijk goed toepasbaar is. Het vergt voor de externe veiligheidsdeskundigen wel een nieuwe manier van kijken. Deze andere manier van kijken maakt dat het verhaal voor de niet-experts eenvoudiger en transparanter wordt. De kennis van de experts blijft nodig om de vertaalslag van het risicodenken naar het ruimtelijk inzicht mogelijk te maken. In de presentatie wordt ingegaan op de afgeleide aandachtsgebieden voor complexe risicovolle bedrijven en buisleidingen. De gevonden afstanden zijn allen kleiner dan het 1% letaliteitsgebied, waar nu de grens voor het verantwoord van risico's ligt. Wel zullen de aandachtsgebieden directer doorwerken naar de ruimtelijke ordening.

Het rapport gaat ook in op de totstandkoming van aandachtsgebieden rond chemische clusters. Dit is maatwerk en vergt een lokale bestuurlijke afweging.

Een belangrijke conclusie van het onderzoek is om het verbod voor het vestigen van nieuwe zeer kwetsbare gebouwen in aandachtsgebieden af te zwakken. Volstaan zou kunnen worden met aanvullende voorschriften, die voor deze categorie gebouwen niet uitgezet kunnen worden. Punt van aandacht is het handelingsperspectief voor mensen die buiten aanwezig zijn tijdens een ongeval met gevaarlijke stoffen. Op 12 oktober heeft een bijeenkomst van de kennistafel buisleidingen plaatsgevonden. De uitkomsten hebben geen invloed op de conclusies van het hoofdrapport, maar worden wel meegenomen in de achterliggende rapporten.

De BC constateert dat het advies over de zeer kwetsbare gebouwen tegemoet komt aan veel bezwaren die tijdens de internetconsultatie zijn ingediend. Het voorstel moet iets uitvoeriger beargumenteerd worden.

De BC vraagt een toelichting op het kanscriterium dat bij de aanwijzing van de aandachtsgebieden wordt gebruikt. De onderzoekers antwoorden dat dit kanscriterium (10^{-8} per jaar) nu ook het afkapselcriterium is om verder naar risico's te kijken en er maatregelen op af te stemmen.

De BC wil in het hoofdrapport een betere duiding van de 20 onderzochte complexe risicovolle bedrijven. Is dit een goede doorsnee van de ruim 400 complexe risicovolle bedrijven? IenM biedt

aan om voor het intreden van de wet de aandachtsgebieden voor alle BRZO bedrijven te bepalen. In de volgende tranche zal de BC de doorsnede gedachte (weer) meenemen.

De aanwijzing van de voorschriftengebieden is volgens de BC alleen zinvol als de aanvullende maatregelen leiden tot een substantiële vermindering van slachtoffers en schade. De tabel geeft hiervoor een goede aanzet, die volgens de onderzoekers verder uitgewerkt moet worden.

De BC vraagt naar de consequenties voor een bedrijf met een gifwolkaandachtsgebied groter dan 1 km. De onderzoekers constateren dat bij de eerste 20 onderzochte bedrijven het grootste aandachtsgebied 800 meter was; ze kunnen nu nog niet uitsluiten of er in een uitzonderlijk geval grotere afstanden denkbaar zijn. In dat geval adviseren zij om zowel naar omgevingsmaatregelen als bronmaatregelen te kijken, omdat anders het gebied voor de omgevingsmaatregelen te groot wordt.

De BC vraagt waarom in het rapport niet is aangegeven welke routes met vervoer van gevaarlijke stoffen een explosieaandachtsgebied krijgen. Dat komt omdat er afspraken zijn gemaakt om de bevindingen in de rapportage van het deelonderzoek vervoer gevaarlijke stoffen eerst in de Expertgroep Basisnet te bespreken. De BC adviseert de Expertgroep Basisnet om ook de LNG stroom in deze discussie te betrekken.

Vervolg

De BC vraagt de onderzoekers wanneer de deelrapportages beschikbaar zijn. Benadrukt wordt dat kwaliteit voor tijd gaat. De onderzoekers kunnen de deelrapportages op 24 oktober afronden. Daarna moet er ook voldoende leestijd zijn voor de BC. De BC zal op 15 november 's middags in Utrecht een afsluitende bespreking hebben van het hoofdrapport en de deelrapportages.

Het concept hoofdrapport zal ook worden betrokken worden bij het overleg tussen IenM en koepelorganisaties over de resultaten van de consultatie over de AMvB's van de Omgevingswet. Dit worden drie afzonderlijke bijeenkomsten met IPO, VNG en VNO/NCW.

Zoals afgesproken wordt er een workshop gehouden met de betrokken bedrijven over de resultaten bij de complexe risicovolle bedrijven. De VNCI benadert de bedrijven voor de workshop. Daarbij kan ook worden gezien welk type bedrijven in de eerstvolgende tranche moet worden onderzocht. Daarnaast zal een aparte bijeenkomst met de Expertgroep Basisnet worden belegd voor de bespreking van de deelrapportage vervoer gevaarlijke stoffen.

Rondvraag

Er zijn bij de consultatie minder reacties binnengekomen dan bij de preconsultatie, maar nog steeds veel. Het ministerie is nu bezig met het beantwoorden van deze vragen mede met behulp van de hoofdrapportage die er ligt. Begin november gaat er een brief naar de Kamer over de Omgevingswet met hierin één pagina omtrent omgevingsveiligheid.